

Jaarverslag 2019

Vastgesteld door de Raad van Toezicht 22 april 2020

Stichting Register Tolken Gebarentaal en Schrijftolken

RTGS

Voorwoord

In dit verslagjaar verhuisde RTGS van Soesterberg naar Bilthoven. Jarenlang hadden wij een goed onderkomen bij Tolknet – en achtervang voor onze door de geringe omvang kwetsbare bezetting – maar wij lijken ook weer goed op onze plek bij de Berengroep. Weliswaar hebben wij moeten afzien van onze wens om met een personele unie met een andere partij ons voortbestaan beter te borgen, maar met Benny Elferink aan het roer en een bruisende doelgroepgerichte werkomgeving durven wij dat goed aan. Wij zijn blij dat we Alie Larkworthy hebben kunnen overnemen van Tolknet en zij aldus met ons meeding naar Bilthoven.

De koers die RTGS met Route 3.0 is ingeslagen kreeg na een eerste enthousiast onthaal door de aanwezigen op ons symposium van november 2018 gaande het verslagjaar ook de goedkeuring van onze stakeholders. Wij hebben geleerd om daar de tijd voor te nemen. Het periodieke stakeholdersoverleg van de directeur heeft inmiddels ook een vaste plek gekregen in de jaarprogrammering van RTGS.

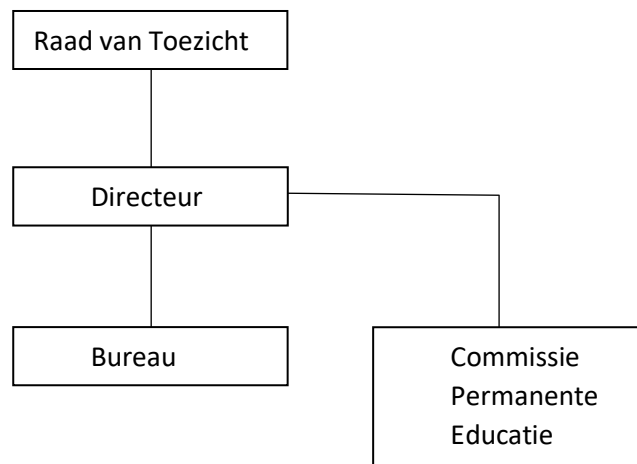
Om tijdens dit overleg goede inhoudelijke discussies te kunnen voeren, is gekozen voor een externe voorzitter. Wij zijn erg blij, dat Watze Hepkema voortaan als vaste onafhankelijke voorzitter van het stakeholdersoverleg zijn diensten aan het goede functioneren van het register voor de doelgroep wil leveren. Eerder heeft Watze onze heidagen in goede banen geleid en dat bleek ook voor hem een vruchtbare bodem om bij RTGS zijn vorm van maatschappelijk verantwoord ondernemen te willen vormgeven.

Het is mooi om te zien dat ook onze dagelijkse kwaliteit van werken verbetert op allerlei gebieden zoals de beoordeling van nascholingen, verbeteringen in ons reglement en vernieuwing van de website. Dit naast vorderingen die tijd kosten zoals het opzetten van specialisaties van tolken en de komst van Dove Tolken Gebarentaal.

Eelco Huisman, voorzitter Raad van Toezicht

De organisatie

Het organogram ziet er al een aantal jaren als volgt uit:

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2019, in ongewijzigde samenstelling, uit:

- Eelco Huisman, onafhankelijk voorzitter
- Albert Wijbenga, lid op voordracht van (thans) het Platform doven, slechthorenden en TOS/Dovenschap (NGT-tolkgebruikers)
- Alma Gerritsen, lid op voordracht van (thans) het Platform doven, slechthorenden en TOS/Divers Doof en Stichting Hoormij (NmG- en schrijftolkgebruikers)
- Willem Terpstra, lid op voordracht van de Nederlandse Beroepsvereniging voor Tolken Gebarentaal
- Margot de Vreede, lid op voordracht van de Nederlandse Schrijftolken Vereniging

De directeur/bestuurder was in 2019 Benny Elferink, die 12 uur per week in dienst is bij de Stichting. De taken van het bureau werden uitgevoerd door Alie Larkworthy, die conform de overeenkomst met Tolchnet tot 30 juni voor gemiddeld 14 uur per week beschikbaar was gesteld. Sinds 1 juli 2019 is zij voor 20 uur per week in dienst getreden bij de Stichting.

De Raad is dit jaar 5 keer bijeengekomen: op 17 januari, 3 april, 26 juni, 11 oktober en 18 december. Daarnaast is de Raad in het kader van de "Route naar RTGS 3.0" betrokken geweest bij de inhoudelijke voorbereidingen voor de Heidag in het voorjaar.

Aangezien het lidmaatschap van Margot de Vreede na twee zittingstermijnen in het voorjaar 2020 moet stoppen en Alma Gerritsen na één termijn stopt, zijn in het najaar sollicitatieprocedures gestart.

Overeenkomst uitvoering taken met Tolknet/facilitaire samenwerking met Berengroep

Sinds juni 2014 had het RTGS zijn bureau bij Stichting Tolknet. Hiervoor is destijds gekozen met het oog op een betere borging van de continuïteit van het RTGS. In november 2018 heeft Tolknet ons medegedeeld dat ze, na grondig onderzoek, besloten heeft niet mee te doen aan de UWV-aanbesteding voor de uitvoering van een aantal taken voor het centrale loket per 01 juli 2019, met als gevolg dat ze de werkzaamheden per deze datum heeft moeten beëindigen.

In het voorjaar heeft het RTGS, na een oriëntatie-ronde bij een aantal organisaties in ons werkveld, besloten een samenwerkingsverband op het gebied van facilitaire zaken met de Berengroep aan te gaan. Per juli heeft het RTGS op de bureaudagen -meestal op vrijdag- een aparte werkruimte en het RTGS maakt gebruik van de vergaderruimte voor vergaderingen en overleggen.

Na ruim vijf jaar heel prettig te hebben samengewerkt met Tolknet, is het RTGS eind juni verhuisd van Soesterberg naar Bilthoven. De samenwerking met de Berengroep was in dit jaar ook goed. Ook is het prettig dat er regelmatig -persoonlijke- contacten zijn met tolken, die werkzaam zijn bij het Tolkcentrum van deze organisatie. In december hebben de leden van de Raad van Toezicht en de directie van de Berengroep kennis gemaakt.

Commissie Permanente Educatie

De Commissie Permanente Educatie (CPE) beoordeelt nascholingsactiviteiten aan de hand van de in artikel 13 van het Reglement gestelde beoordelingscriteria en adviseert de directeur over toekenning of afwijzing op basis van het ingevulde "Aanmeldingsformulier Nascholing" (artikel 12 van het Reglement).

De leden worden geworven in samenwerking met de achter hun naam vermelde organisatie, maar doen hun werkzaamheden op persoonlijke titel, dus zonder last of ruggespraak.

De CPE bestond uit:

- Ester Bot (Hogeschool Utrecht IGT&D) per 1 september 2019
- Linda Gomes (Nederlandse Schrijftolken Vereniging)
- Daan Heimans (Nederlandse Beroepsvereniging Tolken Gebarentaal)
- Saar Muller (Stichting Hoormij/stichting Plotsdoven)
- Wim Poort (Dovenschap)
- Maartje Sleiffer (Hogeschool Utrecht IGT&D) tot 31 augustus, daarna onafhankelijk

Daarnaast zijn Benny Elferink als voorzitter en Alie Larkworthy (bureau-medewerkster) ook betrokken bij de CPE.

In dit jaar is de Commissie vier keer bijeengekomen op 23 januari, 22 mei, 25 september en 11 december. Daar Maartje Sleiffer sinds eind 2018 niet meer betrokken is bij de Hogeschool Utrecht IGT&D, is Ester Bot op voordracht van deze organisatie opgenomen in de CPE. Aangezien Corline Koolhof eerder in 2018 is vertrokken, is er besloten dat Maartje Sleiffer haar plaats in zal nemen.

Door een nieuwe werkwijze is de beoordelingstermijn van nascholingen steeds meer verkort. Naast de lopende nascholingsactiviteiten is, samen met het bureau, extra gekeken naar een aantal inhoudelijke onderwerpen die meer verdieping behoeften, zie onderstaand:

Coaching

Er is besloten om coaching te verdelen: Coaching in cat. 1 Taal- en tolkvaardigheden, kan alleen gegeven worden door coaches, gebaarvaardig op C-niveau. Voor de huidige coaches geldt dat zij 3 jaar hebben om aan te tonen dat zij aan deze niveau-eis voldoen. Voor coaching in cat. 2 Attitude, geldt de C-eis niet.

Kwaliteit van nascholingen

Veel aandacht is besteed aan de kwaliteit van nascholingen en hoe dit gemeten kan worden. Uit het onderzoek van de studenten van de HU bleek dat, hoewel 72% nascholing nuttig vindt, slechts 45% tevreden is over de kwaliteit. Dit heeft geleid tot het maken van een evaluatieformulier dat voorgelegd zal worden aan nascholingsaanbieders.

Verruiming categorie doelgroepen

Gezien signalen uit het werkveld (binding met de dovengemeenschap, gemis aan feeling met het werkveld) is in 2018 besloten de categorie doelgroepen te verruimen met verschillende activiteiten, o.a. vrijwilligerswerk bij de belangenorganisaties, sociale omgang met de doelgroep, bijwonen van congressen/informatiebijeenkomsten, georganiseerd door de doelgroepen zelf. Voor schrijftolken kan hier bijvoorbeeld een familiedag van Stichting Plotsdoven onder vallen. Hiervan is in 2019 door **25** tolken gebruik gemaakt.

Ontwikkelingen nascholingsonderwerpen

Het werkveld verandert en daarmee ook de onderwerpen van nascholingen.

Dit jaar was er veel aandacht voor muziektolken. Vanuit tolkgebruikers én tolken wordt aangegeven dat er behoefte is aan goede muziektolken. Nascholingen op dit vlak worden steeds meer aangeboden.

Webinars achteraf bekijken, wordt, na overleg met KTV, nu ook geaccrediteerd.

Overleg met de aanbieders van nascholingen

Op 28 oktober heeft de voltallige CPE vergaderd met aanbieders van nascholingen.

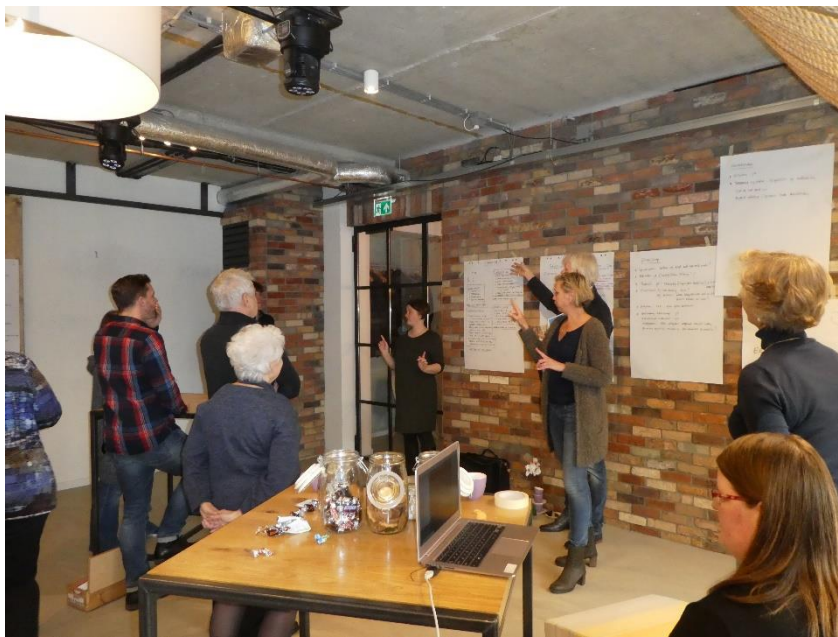
Tijdens dit overleg werden 2 onderwerpen gepresenteerd: allereerst het onderzoek van de studenten HU-IGT&D over de kwaliteit van de nascholingen en de nodige basisvaardigheden en vervolgens gaf Tony Bloem van de HU-IGT&D op verzoek van enkele aanbieders uitleg over de eindkwalificaties, zoals deze zijn vastgesteld door de HU-IGT&D. Het was een goed overleg, dat zeker zal worden vervolgd.

Route naar RTGS 3.0

Na het succesvolle mini-symposium op 30 november 2018, waarop de notitie **'Kwaliteitsregister 3.0 - Elke klant de juiste tolk'** is gepresenteerd, is het RTGS met deze notitie aan de slag gegaan tijdens diverse overleggen.

1. Heidag

Op 6 maart heeft de derde Heidag plaatsgevonden, waarbij leden van de Raad van Toezicht, de directeur, leden van de Commissie Permanente Educatie en de bureaumedewerkster aanwezig waren. Onder leiding van Watze Hepkema als externe deskundige zijn de reacties van de stakeholders RTGS en de uitkomsten van de deelnemers op het mini-symposium uitgebreid besproken. Dit heeft geleid tot de aangepaste notitie "Kwaliteitsregister 3.0 – Elke klant de juiste tolk", die in april door Raad van Toezicht als discussiestuk is vastgesteld.

2. Stakeholdersoverleggen

Na de start van deze overleggen in 2018, waarin het RTGS de belangenorganisaties van tolkgebruikers en de beroepsverenigingen van tolken consulteert over beleidsbesluiten die tolkgebruikers en/of tolken raken, is de bovengenoemde notitie over de Route naar RTGS 3.0 uitgebreid aan de orde gekomen. Nadat de stakeholders in mei procedurele bezwaren kenbaar gemaakt hebben tegen het feit dat deze aangepaste notitie reeds door de Raad van Toezicht was vastgesteld, zijn de gesprekken over deze notitie in september verdergegaan onder leiding van Watze Hepkema als externe gespreksleider. Na uitgebreid overleg in december heeft de notitie voldoende draagvlak zodat het RTGS verder kan met het uitwerken van plannen.

Verder is tijdens het stakeholdersoverleg ook gesproken over de volgende punten:

- Het project Specialisatie – hierover heeft Winnie de Beer van de NBTG een presentatie gegeven
- Positie/functioneren van de Klachtencommissie Tolkvoorziening met Grete Verhoeven, lid Klachtencommissie
- Notitie "Organen en instrumenten van het RTGS"

3. Pilot aanpassing Reglement voor schrijftolken

Per juli 2018 is dit pilotproject gestart en dit zal lopen tot de invoering van RTGS 3.0. Hiervoor is binnen het Reglement bij het betreffende artikel verwezen naar een bijlage waarin het artikel conform het pilotproject staat beschreven. In oktober is met het bestuur van de NSV overeengekomen dat de monitoring van dit project in de periode van januari 2020 tot eind december 2021 zal plaatsvinden, met een aantal evaluatiemomenten.

Het RTGS wil door deze pilot de schrijftolken het vertrouwen geven dat zij naar eigen inzicht nascholingen kunnen volgen in die categorie waar de schrijftolk op dat moment behoefte aan heeft en niet meer volgens een vaste puntenverdeling. Vanzelfsprekend blijft het aantal nascholingspunten dat verplicht behaald moet worden in een nascholingsperiode ook voor schrijftolken op 6 nascholingspunten staan.

Andere ontwikkelingen in 2019

1. Project Vernieuwing website

Omdat de vorige website gedateerd is en de mogelijkheden met betrekking tot de registratie van tolken en nascholingsactiviteiten beperkt waren, is dit project na een moeizame periode vanaf de zomer voortgezet met de vernieuwing en verfrissing van onze website. Naast het technische gedeelte is er ook aandacht besteed aan redactionele en tekstuele aanpassingen en zo is de website medio december fris de lucht ingegaan. Een aantal aanpassingen, met name het portfolio en de verbeterde mogelijkheden met betrekking tot de registratie van tolken en nascholingsactiviteiten binnen deze site, worden in de volgende fase opgepakt in de zomer 2020.

2. Project Specialisatie

De NBTG heeft dit project -met subsidie van het RTGS- in begin 2019 afgerond met literatuuronderzoek, dat door Monica Hübner als projectleider is uitgevoerd. Het RTGS is betrokken geweest bij de stuurgroep van dit project. De uitkomst van dit onderzoek is dat een ontwerp van een specialisatie-systeem gebaseerd dient te zijn op 2 grondslagen: -negen uitgangspunten over kennis- en vaardigheden, die tolken moeten bezitten -veertien leidende principes op het proces en de criteria voor erkenning van specialisaties, de criteria en verwachtingen t.a.v. opleidingen, accrediteringsproces en het toezicht op specialisaties.

Na presentatie op het stakeholdersoverleg in mei hebben de belangenorganisaties van tolkgebruikers en de beroepsverenigingen van tolken met dit ontwerp ingestemd.

Aangezien er toen geen financiële middelen beschikbaar waren voor het vervolgproject implementatie van dit specialisatie-systeem, is dit iets langer blijven liggen. De bedoeling is dat dit in het voorjaar 2020 van start zal gaan.

3. Dove Tolken NGT (DT-NGT)

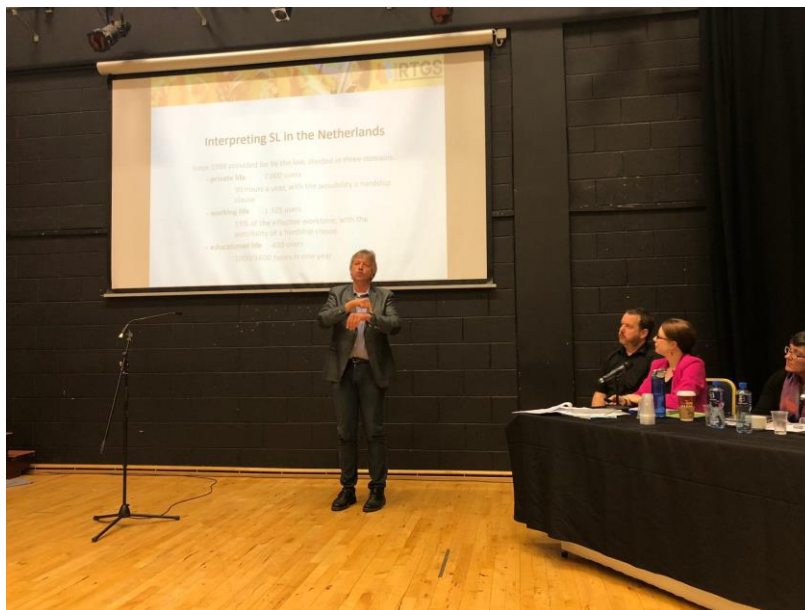
In dit jaar is het -ondanks inspanningen vanuit de Hogeschool Utrecht IGT&D- helaas niet gelukt deze tolken per opleidingsjaar 2019/20 toe te laten. Wel zijn er een aantal vorderingen gemaakt om dit per collegejaar 2020/1 mogelijk te maken. Hierdoor is de Notitie voorlopige erkenning, die door de werkgroep Dove Tolken NGT is opgesteld, weer aangehouden. Deze Notitie houdt in dat een aantal Dove tolken -op basis van een aantal voorwaarden, waaronder deelname aan bovengenoemde opleiding- een voorlopige erkenning zouden krijgen. Hierover zou het RTGS overleggen met de Hogeschool Utrecht- IGT&D. Dit zal in 2020 verder opgepakt worden.

4. Herintredende tolken

Per juli is het reglement RTGS aangepast, zodat in het verleden geregistreerde tolken, na een x aantal jaren te zijn uitgeschreven bv door emigratie, een andere beroep e.d., niet zomaar weer kunnen inschrijven. Hoewel het aantal herintreders op jaarbasis niet veel is, vindt het RTGS het niet verantwoord om hen in te schrijven zonder toetsing op de eindkwalificaties van de opleiding Hogeschool Utrecht-IGT&D. Hiervoor is met de HU-IGT&D overeengekomen dat er assessments voor de eindkwalificaties t.b.v. tolken Gebarentaal en voor Schrijftolken beschikbaar zijn. Sindsdien zijn er geen nieuwe herintreders aangemeld, die deze assessments zouden moeten doen.

5. SLIS Ierland

Op uitnodiging van het project "Opzet register voor tolken Gebarentaal" van de Ierse tolkenorganisatie Sign Language Interpreting Service (SLIS) heeft Benny Elferink op zaterdag 8 juni in Deaf Village te Dublin een presentatie gegeven op hun National Forum. Verteld is hoe het RTGS is opgezet, welke ontwikkelingen er zijn doorgemaakt en vooral hoe belangrijk het is dat een register een onafhankelijke positie inneemt. Mede door deze presentatie heeft deze organisatie in de discussie met het Forum meteen toegezegd dat hun register ook onafhankelijk zal zijn. Ook is er uitvoerig gesproken over de reikwijdte van het begrip "kwaliteit van tolken" en de rol van het register.

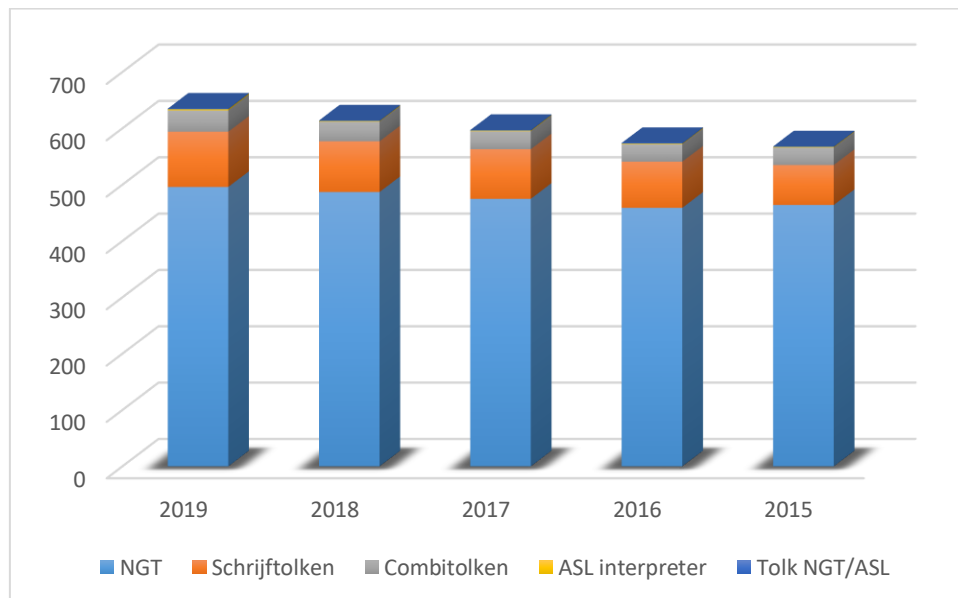

Kengetallen 2019

Tot slot nog enkele kengetallen en grafieken.

Ingeschreven tolken

	2019	2018	2017	2016	2015
NGT	496	487	475	459	464
Schrijftolken	98	90	88	82	71
Combitolken	38	35	32	31	31
ASL interpreter	2	1	1	1	1
Tolk NGT/ASL	1	1	1	1	1
Totalen	635	614	597	574	568

Hieruit blijkt dat het tolkenbestand in Nederland steeds groter en gevarieerder wordt. Ook niet NGT-tolkgebruikers krijgen een groter tolkaanbod. Er hebben zich geen herintreders aangemeld.

De cijfers in percentages (afgerond):

December 2019 is afgesloten met 635 tolken, in december 2014 waren er 554 tolken, een toename van 15%.

December 2019: Totaal 635 tolken (100%): NGT 496 (78%), schrijftolken 98 (15%) en combitolken 38 (6%).

December 2014: Totaal 554 tolken (100%): NGT 457 (82%), schrijftolken 70 (13%) en combitolken 25 (5%).

Uitgeschreven tolken

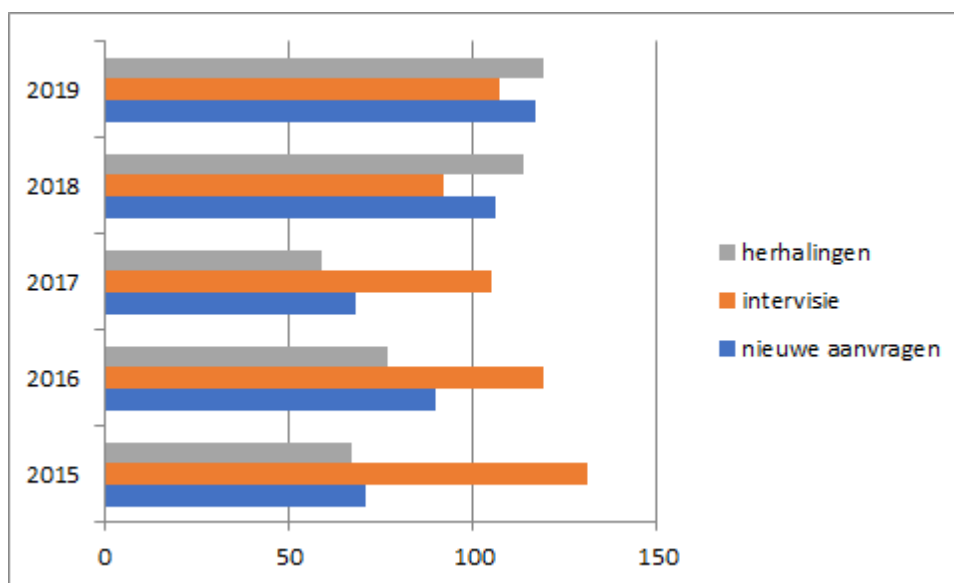
In 2019 zijn er 18 tolken uitgeschreven. Dit betrof 14 NGT tolken, 3 Schrijftolken en 1 ASL tolk.

De redenen hiervoor zijn zeer divers:

- Voor 6 tolken was de combinatie gezin en/of andere baan een reden om te stoppen.
- 5 tolken hadden gezondheidsproblemen
- 3 tolken hadden al geruime tijd niet meer getolkt
- 2 tolken zijn geëmigreerd
- Ook zijn er 2 tolken gestopt in verband met hun leeftijd. Beiden zijn tientallen jaren werkzaam geweest.

Nascholingen

	2019	2018	2017	2016	2015
Nieuwe aanvragen	117	106	68	90	71
Intervisie	107	92	105	119	131
Herhalingen	119	114	59	77	67
Totalen	343	312	232	286	269

We zijn verheugd dat het aantal nascholingen –op verschillende terreinen- toeneemt.

In totaal is er 2879 uur aan nascholingsactiviteiten geaccrediteerd.

Wat de urenverdeling over de categorieën betreft is de verhouding als volgt:

	Uren	verdeling in%
Categorie 1 – Taal- en Tolkvaardigheden	1487	52%
Categorie 2 – Attitude	968	34%
Categorie 3 – Doelgroepen	424	14%

Verlenging nascholingsperiode

Gebleken is dat een aantal tolken -net als in de afgelopen jaren- er toch niet in slaagt om binnen vier jaar alle benodigde nascholingspunten te halen. Vóór 2018 werd, na de verlenging van een periode en het behalen van alle punten, weer een nieuwe volledige periode van 4 jaar toegekend. Eigenlijk werden tolken die wél alle punten binnen de vier jaar halen, hierdoor benadeeld. Het RTGS heeft destijds besloten dit per 2018 strakker te regelen. Er is dan maximaal 8 jaar beschikbaar voor 2 periodes, het verlengen van een periode leidt dus tot verkorting van de daaropvolgende nascholingsperiode. Met als gevolg dat de nieuwe periode voortaan onder aftrek van het verleende uitstel zal worden toegekend.

In 2019 hebben 32 tolken uitstel aangevraagd ten opzichte van 44 in 2018. Gemiddeld is 7,7 maand uitstel verleend, in 2018 was dit nog 6,9 maand.

Daartegen maken steeds meer tolken gebruik van de mogelijkheid om hun nascholingsperiode te verkorten, in 2019 waren dit er 57. Gemiddeld werd de periode verkort met 11,7 maand.